

Förverkligande av en grundskoleutbildning för vuxna

ARBETSGRUPPENS SLUTRAPPORT

Arbetsgruppen avger härmed sin slutrapport och anhåller samtidigt om befrielse från sitt uppdrag

Mariehamn den 31 oktober 2020

Bodil Regårdh, ordförande och sekreterare
Specialsakkunnig, Utbildningsbyrån

Katarina Halme-Wiklund, specialsakkunnig
Utbildningsbyrån

Siv Ekström, rektor
Medborgarinstitutet/Mariehamns stad

Maria Säll-Öfverström, rektor
Ålands folkhögskola

Camilla Karlström, elevhandledare
Mariehamns stad/Strandnäs skola

Kjell Nilsson, bildningschef
Mariehamns stad

Innehåll

1. Inledning, bakgrund och uppdrag.....	3
2. Beskrivning av arbetsätt och metoder.....	3
3. Definitioner.....	3
4. Målgrupper.....	4
5. Organisering.....	5
6. Kostnadsberäkning.....	5
6.1 Beräkning av kostnader för undervisningen	6
6.2 Beräkning av övriga kostnader.....	6
6.3 Beräkning av den totala kostnaden.....	6
7. Rutiner för anmälningsförfarande till utbildningen	7
8. Närmare beskrivning av de olika skedena	8
9. Förslag till timfördelningsplan.....	9
10. Grundskoleutbildningens slutskede vid Ålands folkhögskola	13
10.1 Individuell studieplan.....	13
10.2 Läroplan	13
10.3 Förslag på upplägg.....	14

1. Inledning, bakgrund och uppdrag

Ålands landskapsregering tillsatte en arbetsgrupp den 14 november 2019 med uppdraget att planera hur en grundskoleutbildning för personer som fullgjort läroplikten ska förverkligas.

Grundskoleutbildning för personer som fullgjort läroplikten är en ny undervisningsform i enlighet med LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola som träder i kraft i januari 2021.

Arbetsgruppens sammansättning:

Specialsakkunnig Bodil Regårdh, Utbildningsbyrån, arbetsgruppens ordförande och sekreterare

Specialsakkunnig Katarina, Halme-Wiklund, Utbildningsbyrån

Bildningsdirektör Kjell Nilsson, Mariehamns stad

Elevhandledare Camilla Karlström, Mariehamns stad/Strandnäs skola

Rektor Maria Säll-Öfverström, Ålands folkhögskola

Rektor Siv Ekström, Mariehamns stad/medborgarinstitutet (Medis)

I arbetsgruppens uppdrag ingår att utarbeta ett förslag till struktur och organisation för ett interkommunalt samarbete kring grundskoleutbildningen för personer som fullgjort läroplikten. Uppdraget gäller i första hand planering av grundskoleutbildningens slutskede.

I arbetsgruppens uppdrag ingår även att ge förslag till rutiner för anmälningsförfarandet till utbildningen, beräkna kommunens initiala utbildningskostnad per elev samt göra upp en handlingsplan för hur undervisningsformen kan förverkligas.

En mellanrapport lämnades till landskapsregeringen den 2 juni 2020 som sedan sändes ut på remiss till alla kommuner, kommunförbund, förbundsstyrelser, grundskolor, landskapets skolor och andra berörda organisationer och föreningar. I uppdraget ingick att lämna en slutrapport inom oktober 2020 som ska ge underlag för att inleda utbildningsformen hösten 2021. Arbetsgruppen har i sin slutrapport tagit i beaktande de synpunkter som inkom genom remissförfarandet.

2. Beskrivning av arbetssätt och metoder

Arbetsgruppen har under perioden december 2019 – oktober 2020 haft 11 möten. Arbetsgruppen har dessutom haft ett online möte den 7 maj med Arbetarinstitutet i Vasa som bedriver grundskoleutbildning för vuxna både på finska och svenska.

Arbetsgruppen har haft kontakt via e-post med Närpes stad/ Svenska Österbottens folkakademi och tagit del av deras läroplan samt med det finskspråkiga arbetarinstitutet i Jakobstad och med Borgå folkakademi som ordnar svenskspråkig utbildning i Borgå.

3. Definitioner

Arbetsgruppen föreslår att utbildningsformen ska heta *grundskoleutbildning för vuxna* och de individer som deltar ska kallas för *studerande*.

Arbetsgruppen anser att benämningen grundskoleutbildning för andra än läropliktiga blir missvisande eftersom det i LL 2019:32 om barnomsorg och grundskola inte finns fastställd någon specifik

ålder för när läroplikten upphör. Det står i § 1 att läroplikten innebär en skyldighet för barnet att inhämta grundskolans lärokurs och man utgår från i lagen att läropliktsåldern börjar höstterminen det år ett barn fyller 7 år (i särskilda fall 6) och att läroplikten upphör när eleven uppfyllt sin skyldighet eller senast efter tio år (i särskilda fall efter 11 år). Arbetsgruppen föreslår därför att utbildningsformen ska heta *grundskoleutbildning för vuxna* istället för grundskoleutbildning för andra än läropliktiga och att namnet behöver justeras vid en lagöppning.

Det är allmänt vedertaget på Åland och i Finland att man kallas för *elev* och *elevhandledning* i grundskolan och *studerande* och *studiehandledning* på gymnasialstadiet och högskola. Arbetsgruppen föreslår att de individer som deltar i grundskoleutbildningen för vuxna ska kallas studerande även om utbildningen är på grundskolenivå och att den handledning som individen får kallas för studiehandledning, eftersom utbildningen inom det interkommunala samarbetet kommer att ordnas hos utbildningsanordnare på gymnasialstadiet där det heter studerande och studiehandledning.

I slutrapporten benämns utbildningsformen för *grundskoleutbildning för vuxna*, de individer som deltar i utbildningsformen benämns för *studerande* och den handledning som individerna erhåller benämns *studiehandledning*.

4. Målgrupper

Enligt § 39 i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola har en person vars hemkommun är på Åland, har passerat läropliktsåldern och saknar ett avgångsbetyg från grundskolan, rätt att avlägga delar av grundskolans lärokurs eller hela lärokursen. I § 1 står att läroplikten börjar höstterminen det år ett barn fyller 7 år (i särskilda fall 6) och läroplikten upphör när eleven uppfyllt sin skyldighet eller senast efter tio år (i särskilda fall efter 11 år). I § 2 står att rätten till skolgång börjar när barnet blir läropliktigt och upphör när barnet gått igenom grundskolan, men senast den 31 juli det år då eleven fyller 18 år. Det innebär att en person som fyllt 18 år och saknar ett avgångsbetyg från grundskolan rätt till grundskoleutbildning för vuxna från och med 1 augusti 2021.

Grundskoleutbildning för vuxna vänder sig till de ungdomar som fullgjort läroplikten men inte erhållit avgångsbetyg från grundskolan. Det handlar om ungdomar som flyttat till Åland i slutskedet (årskurs 7 - 9) i den grundläggande utbildningen och inte hunnit få avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen innan rätten till skolgång upphör. Det är vuxna i åldern 18 år och uppåt som behöver ett avgångsbetyg från grundskolan och studiefärdigheter för att fortsätta studera på gymnasialstadiet.

Målgruppen är också andra vuxna med invandrarbakgrund, som på grund av sin svaga grundutbildning har behov av i synnerhet undervisning i inledningsskedet i den grundläggande utbildningen, såsom läs- och skrivefärdigheter och matematiska färdigheter, och/eller som behöver ett avgångsbetyg för att kunna söka till fortsatta studier.

Förutom inflyttade och sent anlända till grundskolan finns även grundskoleelever som av någon anledning avgått från grundskolan utan godkänt avgångsbetyg efter att rätten till skolgång upphört.

Arbetsgruppen föreslår att en elev som fortfarande har rätt till skolgång (under 18 år) ska av särskilda skäl kunna gå över till grundskoleutbildning för vuxna för att fullgöra sin utbildning.

Personer som genomgått grundskolan och har ett avgångsbetyg med anpassade lärokurser i ett eller flera ämnen och vill få anpassningarna bortlyfta hör inte till målgruppen för grundskoleutbildning för

vuxna. De personer som vill ha anpassningar bortlyfta ska kontakta den grundskola som utfärdat avgångsbetyget och begära att få en utvärdering av anpassningen. Om utvärderingen visar att en eller flera anpassningar ska avlyftas ska skolan utfärda ett nytt avgångsbetyg.

Personer som har ett avgångsbetyg och vill höja sitt betyg i ett enskilt ämne har rätt att göra det hos den skola som eleven fått sitt avgångsbetyg ifrån eller hos den utbildningsanordnare som ordnar grundskoleutbildning för vuxna.

5. Organisering

I § 39 i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola står det att en person som har sin hemkommun på Åland enligt lagen om hemkommun, har passerat läropliktsåldern och som saknar ett avgångsbetyg från grundskolan har rätt att avlägga delar av grundskolans lärokurs eller hela lärokursen.

Detta innebär att kommunerna är när lagen träder i kraft den 1 januari 2021, ansvariga för att grundskoleundervisning ordnas för en kommuninvånare vars rätt till skolgång har upphört och som saknar avgångsbetyg. Kommunen kan i och med den nya lagen ordna grundskoleutbildning för vuxna själv eller i samarbete med andra kommuner eller genom att köpa utbildningstjänster från en offentligt finansierad skola på Åland som av landskapsregeringen beviljats tillstånd att bedriva grundskoleutbildning för vuxna. Enligt LF (2020:99) om barnomsorg och grundskola ska det i kommunernas utbildningsstadga finnas bestämmelser om anmälan till och förverkligande av grundskoleutbildning för andra än läropliktiga.

I arbetsgruppens uppdrag ingår att utarbeta ett förslag till struktur och organisation för ett interkommunalt samarbete kring en grundskoleutbildning för personer som fullgjort läroplikten.

Arbetsgruppen redovisar ett förslag till struktur, organisering och upplägg för en grundskoleutbildning för vuxna, som kan förverkligas inom ramen för Ålands folkhögskolas verksamhet och som kan erbjudas till de kommuner som väljer att köpa utbildningstjänsten för sina kommuninvånare. Förslaget gäller slutskedet och presenteras i kapitel 10. Rutiner för anmälningsförfarande till utbildningen presenteras i kapitel 7.

6. Kostnadsberäkning

Arbetsgruppen redovisar en kostnadsberäkning för att arrangera slutskedet i grundskoleutbildningen för vuxna vid Ålands folkhögskola. Kostnadsberäkningen avser den totala kostnaden för en kurs. Beräkningen av kostnaden för undervisning utgår från Ålands folkhögskolas tjänstekollektivavtal.

Enligt LL 2020:32 om barnomsorg och grundskola § 46 *Studiesociala förmåner*, ska undervisning, läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial vara avgiftsfria för den studerande. Den som studerar på heltid har rätt till en avgiftsfri måltid de arbetsdagar då läroplanen förutsätter att den studerande är närvarande på utbildningsstället. En studerande kan beviljas ersättning för transport mellan bostaden och skolan under skolans arbetsdagar om färdvägen i ena riktningen är längre än fem kilometer.

Därtill redovisar arbetsgruppen en kostnad för hyra av utrymmen vid folkhögskola enligt Direktionen för Ålands folkhögskolas fastslagna avgift för hyra av utrymmen.

6.1 Beräkning av kostnader för undervisningen

Enligt Ålands folkhögskolas tjänstekollektivavtal är den totala arbetskyldigheten för en lärare 870 lektioner/läsår. Grundskoleutbildningen för vuxna är indelad i kurser, se timfördelningsplanerna i kapitel 9. 1 kurs motsvarar 28 lektioner.

3 kurser = 644 lektioner motsvarar 702 lektioner ???(nedsatt undervisningsskyldighet i ämnen som betygssätts) enligt skolans tjänstekollektivavtal.

Utöver undervisning tillkommer arbete kring kartläggning av studerande, studiehandledning osv. Beräknat 80 lektioner x 1,5 = 120 timmar övrigt arbete.

Ca 90 % (782 lektioner) av heltidslärartjänst behövs troligtvis för att genomföra utbildningen fördelat på flera lärare.

Lärarkostnad 100 % (högre högskoleexamen) 57 590 € inkl. arbetsgivaravgifter / läsår (semesterpenning inte inräknat)

90% tjänst = 51 831 € delas på 23 kurser = **2 253,52 €/kurs**

6.2 Beräkning av övriga kostnader

Övriga kostnader som tillkommer är kostnader för läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial, kostnader för en måltid/arbetsdag för heltidsstuderande och ersättning för transport mellan bostaden och skolan under skolans arbetsdagar om färdvägen i ena riktningen är längre än fem kilometer, samt hyra för utrymmen.

- Kostnader för läroböcker och andra läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial beräknas till **400 €/studerande/läsår**
- En avgiftsfri måltid /arbetsdag för heltidsstuderande, 2,6 €/dag x 23 veckor x 5 dagar beräknas till **299 €/läsår/studerande**
- Ersättning för transport från bostaden till skolan om färdvägen är längre än 5 kilometer beräknas till **480 €/ läsår/studerande**. Beräkningen utgår från att ett busskort i genomsnitt kostar 80 €/mån /23 veckor= 6 mån x 80 €.
- Ersättning för hyra av utrymme beräknas till 75 €/dag x 23 veckor x 5 dagar = **8 625 €/läsår = 375 €/kurs**

6.3 Beräkning av den totala kostnaden

Kostnaden för undervisningen (lärarkostnaden) beräknas till **2253,52 €/kurs**

Kostnaden för hyra av utrymmen beräknas till **375 €/kurs**

Kostnader för en heltidsstuderande för läromedel, kost och transport till skolan beräknas till **1 179 €/läsår/studerande och 51,26 €/heltidsstuderande**

Kostnader för en deltidstuderande för läromedel och transport till skolan beräknas till **880 €/läsår/studerande och 38,26 €/deltidsstuderande**

Total kostnad för 10 heltidsstuderande =

Lärarkostnad: 2253,52 € / kurs

Läromedel, kost, busskort: 51,26 € x 10 heltidsstuderande= 512,60 €

Hyra: 375 € / kurs

Summa: 3141,12 € / kurs

= 314,11 € / heltidsstuderande

7. Rutiner för anmälningsförfarande till utbildningen

Arbetsgruppen föreslår att anmälan görs till personens hemkommun eller till skoldirektören i det skoldistrikt som personen tillhör, eftersom det är kommunerna som är ansvariga för att grundskoleundervisning ordnas för en kommuninvånare vars rätt till skolgång har upphört och som saknar avgångsbetyg. En anmälan till utbildningen ska kunna göras kontinuerligt under året.

Arbetsgruppen föreslår att en anmälningsblankett används när en person anmäler sig till utbildningen. Blanketten ska fyllas i av t.ex. elevhandledaren om eleven fortfarande är i grundskolan. Andra personer som önskar anmäla sig fyller i blanketten tillsammans med den tjänsteman i kommunen som gör integrationsplaner eller med en vägledare vid Ams eller Visa vägen. När blanketten är ifylld bör den undertecknas av skoldirektören eller annan ansvarig tjänsteman i kommunen. Till anmälningsblanketten bör bifogas eventuella betyg och intyg såsom skiljebetyg, betyg från hemlandet, språkintyg och andra betyg som personen har.

Arbetsgruppens förslag till anmälningsblankett finns i bilaga 1.

Kommunen kan antingen välja att köpa utbildningstjänster för personen eller ordna utbildningen i kommunens skola. Om kommunen väljer att köpa utbildningstjänsten ska utbildningsanordnaren kontaktas och vidarebefordra anmälningsblanketten. Utbildningsanordnaren ansvarar för att persons tidigare kunskaper kartläggs och att en studieplan görs upp utifrån kartläggningen. Om persons språkkunskaper behöver utredas ska utbildningsanordnaren ordna ett språktest. På basen av studieplanen görs en kostnadsberäkning som meddelas hemkommunen.

Utbildningsanordnaren fastställer utbildningens starttidpunkt, sista ansökningsdag till utbildningen samt minimiantalet deltagare som krävs till utbildningen för att den ska vara ekonomiskt genomförbart., se kapitel 10 om förslag på upplägg av slutskedet vid Ålands folkhögskola.

8. Närmare beskrivning av de olika skedena

Grundskoleutbildningen för vuxna är enligt LL (2019:32) om barnomsorg och grundskola indelat i ett läskunnighetskede, ett inledningsskede och ett slutskede. Studierna i läskunnighetskedet och inledningsskedet motsvarar årskurserna 1–6 för barn i läropliktsåldern. Studierna på slutskedet motsvarar årskurserna 7 - 9 för barn i läropliktsåldern.

Om studerande saknar läs- och skrivfärdigheter eller om färdigheterna är bristfälliga kan studerande starta i läskunnighetskedet. Läskunnighetskedet syftar till att ge studerande grundläggande elementära läs- och skrivkunskaper samt grundläggande numeriska färdigheter. Undervisning i läskunnighetskedet omfattar minst 27 kurser varav 23 är obligatoriska kurser och minst 6 valfria kurser.

Utbildningen i inledningsskedet omfattar:

- svenska som andraspråk
- engelska
- matematik
- samhällskunskap och kulturkännedom
- miljö- och naturkunskap
- hälsokunskap

Dessutom ska det ingå studiehandledning och handledning i arbetslivsfärdigheter i inledningsskedet. Inledningsskedet omfattar minst 38 kurser varav 34 är obligatoriska kurser och minst 10 valfria kurser.

Om studerande redan har tillräckliga kunskaper och färdigheter, kan studierna inledas på slutskedet utan inledningsskedesstudier. I slutskedet ingår kurser i:

- svenska alternativt svenska som andraspråk
- engelska,
- matematik
- religions- och livsåskådningskunskap
- historia
- samhällskunskap
- biologi
- geografi
- fysik
- kemi
- hälsokunskap
- idrott

Slutskedet omfattar 39 obligatoriska kurser och minst 10 valfria kurser. studerande ska välja minst 46 kurser, om hen genomför hela lärokursen för slutskedet.

Studerande har rätt till studiehandledning och handledning i arbetslivsfärdigheter i inlednings- och slutskedet.

I den grundläggande utbildningen för vuxna ska studerande kunna

- fullgöra den grundläggande utbildningens hela lärokurs
- genomföra alla studier eller delar av studier som ingår i inledningsskedet
- genomföra alla studier eller delar av studier som ingår i läskunnighetskedet

- avlägga läroämnena eller delar av läroämnena i den grundläggande utbildningen i form av kurser

Utgångspunkten i den grundläggande utbildningen är att den vuxna studeranden bygger vidare på sina tidigare kunskaper och färdigheter, sin livserfarenhet och eventuella parallella studier. Därför är det bra om undervisningsutbudet innehåller valfrihet och alternativ som möjliggör studier i olika livssituationer.

Studerandesstudieväg utarbetas flexibelt och individuellt med beaktande av tidigare utbildning och arbetserfarenhet som eventuellt räknas till godo i studierna. Sådana tidigare slutförda studier eller på annat sätt förvärvat kunnande som motsvarar målen för och det centrala innehållet i läroplanen ska identifieras och erkännas. Studerandes utgångsnivå ska bestämmas och utbildningsanordnaren och studerande ska tillsammans utarbeta en individuell studieplan.

Lärokursen för läskunnighetskedet samt inlednings- och slutskedet omfattar sammanlagt högst fyra år. Den som studerar på heltid ska avlägga studierna inom högst fem år.

En kurs omfattar 28 timmar. I närundervisning ska minst 40 minuter per timme användas för undervisning. Utbildningen kan helt eller delvis ordnas som distansundervisning.

Studerande har rätt att inkludera delar av andra studier och/eller delar av andra utbildningsanordnarens utbildningsutbud i den individuella studieplanen på det sätt som utbildningsanordnaren beslutar.

Bedömningen i läskunnighets- och inledningskedet är enligt bedömningsskala godkänd/underkänd och bedömningen i slutskedet är enligt bedömningsskalan 4 - 10.

När studerande har genomfört slutskedet kan studeranden söka till gymnasie- eller yrkesutbildning.

9. Förslag till timfördelningsplan

Vid uppgörandet av förslagen till timfördelningsplaner har arbetsgruppen utgått från rikets förordning (422/2012, ändrad genom 135/2017).

I den grundläggande utbildningen för vuxna består studierna i de olika skedena av obligatoriska och valfria kurser i olika läroämnena. Timfördelningen anger minimiantalet kurser i de olika ämnena eller ämnesgrupperna. Studerande deltar i obligatoriska kurser enligt timfördelningen och i valfria kurser enligt utbud och val.

Läskunnighetskedet omfattar 23 obligatoriska kurser och minst 6 valfria kurser. Studerande ska välja minst 27 kurser, om hen genomför lärokursen för läskunnighetskedet.

Inledningskedet omfattar 34 obligatoriska kurser och minst 10 valfria kurser. Studerande ska välja minst 38 kurser, om hen genomför lärokursen för inledningskedet.

Slutskedet omfattar 39 obligatoriska kurser och minst 10 valfria kurser. Studerande ska välja minst 46 kurser, om hen genomför lärokursen för slutskedet.

Studerande har rätt till studiehandledning och handledning i arbetslivsfärdigheter i inlednings- och slutskedet. Främmande språk och kurs i datakunskap och användning av digitala verktyg ska erbjudas som valfria kurser.

Timfördelningsplan för läskunnighetskedet

23 obligatoriska kurser och 6 valbara kurser

	Obligatoriska kurser	Valfria kurser
Språk, sammanlagt minst	20	---
Svenska alternativt svenska som andraspråk	20	---
Engelska		---
Främmande språk		
Matematik	3	---
Religions- och livsåskådningskunskap		---
Samhälls- och naturvetenskapliga ämnen		
Historia		---
Samhällskunskap och kulturkännedom		---
Naturvetenskapliga läroämnena		
Fysik		---
Kemi		---
Biologi		---
Geografi		---
Hälsokunskap		---
Idrott		---
Datakunskap		
Studiehandledning och handledning i arbetsfärdigheter		
Andra för grundskoleutbildningen lämpliga ämnen minst		---
Erbjudna valfria kurser, minst		6
Sammanlagt minst	27	

Timfördelningsplan för inledningskedet

34 obligatoriska kurser och 10 valbara kurser

Ämnesgrupp eller läroämne	Obligatoriska kurser	Valfria kurser
Språk, sammanlagt minst	21	---
Svenska alternativt svenska som andraspråk	17	---
Engelska	4	---
Främmande språk		
Matematik	5	---
Religions- och livsåskådningskunskap		---
Samhälls- och naturvetenskapliga ämnen		
Historia	1	---
Samhällskunskap och kulturkännedom	5	---
Naturvetenskapliga läroämnena		
Miljö- och naturkunskap	1	---

Hälsokunskap	1	---
Datakunskap		---
Studiehandledning och handledning i arbetslivsfärdigheter		
Andra för grundskoleutbildningen lämpliga ämnen minst		---
Erbjudna valfria kurser, minst		10
Sammanlagt minst	38	

Timfördelningsplan för slutskedet

39 obligatoriska kurser och 10 valbara kurser

	Obligatoriska kurser	Valfria kurser
Språk, sammanlagt minst	20	---
Svenska alternativt svenska som andraspråk	12	---
Engelska	8	---
Främmande språk		
Matematik	8	---
Religions- och livsåskådningskunskap	1	---
Samhälls- och naturvetenskapliga ämnen	3	
Historia	1	---
Samhällskunskap	2	---
Naturvetenskapliga läroämnena		
Fysik	1	---
Kemi	1	---
Biologi	1	---
Geografi	1	---
Hälsokunskap	1	---
Idrott	1	---
Datakunskap		
Studiehandledning och handledning i arbetslivsfärdigheter		
Andra för grundskoleutbildningen lämpliga ämnen minst		---
Erbjudna valfria kurser, minst		10
Sammanlagt minst	46	

10. Grundskoleutbildningens slutskede vid Ålands folkhögskola

I arbetsgruppens uppdrag ingår att planera grundskoleutbildningens slutskede. Arbetsgruppen föreslår att slutskedet ska förverkligas vid Ålands folkhögskola med start hösten 2021.

Slutskedet motsvarar årskurs 7 - 9 i grundskolan och omfattar 39 obligatoriska kurser och minst 10 valfria kurser (se timfördelningsplan på sidan 12). Studerande ska välja minst 46 kurser, om hen genomför lärokursen för slutskedet. En kurs motsvarar 28 lektioner. Slutskedet motsvarar 1 - 2 års studier beroende den studerandes individuella plan. Den studerande bör kunna läsa och skriva med latinska bokstäver och ha språkkunskaper som motsvarar språknivå A2 för att kunna delta i utbildningens slutskede.

10.1 Individuell studieplan

När en studerande blivit antagen till slutskedet ska en individuell studieplan utarbetas för den studerande. Den individuella studieplanen styr utvecklingen av den studerandes kunskaper och färdigheter under studierna. I planen som utarbetas i samråd med den studerande beskrivs målen för studierna och hur lång tid det tar att uppnå dem. Den individuella studieplanen ska utgå från den studerandes färdigheter, identifieringen av kunskaper som inhämtats tidigare och målen för studierna. Den studerandes tidigare studier och livssituation, i synnerhet tidigare studieprestationer och lärandeupplevelser, ska beaktas då den individuella studieplanen görs upp.

Enligt § 43 i lagen är det utbildningsanordnaren (studiehandledare och lärarna) och den studerande som tillsammans utarbetar den individuella studieplanen. Den studerandes tidigare kunskaper ska bedömas och tillgodoräknas. Det kan vara tidigare slutförda studier eller på annat sätt förvärvat kunnande som motsvarar målen för och det centrala innehållet i läroplanen som kan identifieras och erkännas. Den studerandes utgångsnivå ska bestämmas och en studieplan görs upp där följande ska ingå:

- tidigare grundskolestudier på Åland och/eller någon annanstans och arbetserfarenhet eller annan erfarenhet som eventuellt räknas till godo i studierna
- kunskaper i svenska och andra språkkunskaper samt färdigheter för språkstudier
- kurser och/eller lärokurser som kan räknas tillgodo
- vilket skede i grundskoleutbildningen studierna inleds
- kurser som ska avläggas
- eventuella studieperioder vid andra skolor och/eller praktikperioder
- den beräknade studietiden
- hur studierna genomförs och eventuella särskilda undervisningsarrangemang
- studiefärdigheter och eventuella stödbehov
- plan för fortsatta studier och karriärplan

10.2 Läroplan

Arbetsgruppen föreslår att utbildningsanordnaren ska vid planering av starten av slutskedet hösten 2021 i tillämpliga delar använda den finländska läroplansgrunden för den grundläggande utbildningen för vuxna tillsammans med den nya åländska läroplanen för grundskolan som kommer att fastställas av Ålands landskapsregering att gälla från och med den 1.8.2021.

10.3 Förslag på upplägg

Antagning

Till heltidsstudierna sker antagningen mellan den 10 mars- 30 april 2021 via kommunerna. Det måste vara minst 10 personer för att heltidsutbildningen kan starta.

Om sökande endast deltar i enstaka kurser sker antagningen kontinuerligt via kommunerna.

Skolstart och timfördelning

Läsår 2021–2022 pågår mellan den 25 oktober 2021 till den 6 maj 2022 och läsår 2022–2023 är mellan den 24 oktober 2022 till den 5 maj 2023. Båda läsåren omfattar vardera 119 arbetsdagar.

Timfördelning

	Läsår 2021–2022	Läsår 2022–2023
	<u>Kurser</u>	<u>Kurser</u>
Svenska alternativt svenska som andra-språk	8	4
Engelska	5	3
Matematik	3	5
Religions- och livsåskåd- ningskunskap	-	1
Historia	-	1
Samhällskunskap	-	2
Fysik	-	1
Kemi	-	1
Biologi	-	1
Geografi	-	1
Idrott	1	-
Hälsokunskap	1	-
Erbjudna valfria kurser	4,5	2,5
Studiehandledning - arbetslivsfärdighet	0,5	0,5
Sammanlagt minst	23	23

- De valfria kurserna som kommer att erbjudas är utifrån folkhögskolans övriga linjers kursutbud.

Distansundervisning

För distansundervisning skulle förslagsvis Office 365, Teams samt lärplattformen itslearning användas. För att lärplattformen itslearning ska kunna användas förutsätts att Ålands folkhögskola har top-admin.

Det är svårt att förutsäga vilken metodik som skall användas. Hur upplägget i dagsläget ska se ut färdigställs under år 2021. Distansstudier förutsätter egen dator och internetuppkoppling. Den kostnaden är inte medräknad i det är skedet.

Bilaga 1. Förslag på anmälningsblankett

ANMÄLAN TILL SLUTSKEDET AV GRUNDSKOLEUTBILDNING FÖR VUX		KOMMUN LOGGA
1. INFORMATION OM SÖKANDE		
Amälan fylls i tillsammans med utsedd representant från kommunen.		
Efternamn:		Hemortens näradress:
Förnamn:		Hemortens postadress:
Personbeteckning:		Telefon:
Modersmål:		E-postadress:
2. SKOLBAKGRUND		3. TIMFÖRDELNINGSPLAN
Kryssa i vilka studier den sökande har genomfört. Bifoga kopior av betyg/intyg över sökandes studieprestationer.		Kryssa i vilket/vilka alternativ ☐ Heltidsstudier
☐ Grundskola på Åland: _____ (antal år)	☐ Svenska	ANTAL KURSER 12
☐ Grundskola från annat land: _____ (antal år)	☐ Engelska	8
☐ SFI	☐ Matematik	8
☐ Inledningsskedet/Medis	☐ Religions- och livsåskådningskunn	1
☐ Integrationsplan	☐ Historia	1
☐ Språkkunskap A2 i svenska	☐ Samhällskunskap	2
☐ Annat: _____	☐ Fysik	1
	☐ Kemi	1
	☐ Biologi	1
	☐ Geografi	1
	☐ Hälsokunskap	1
	☐ Idrott	1
4. ANSÖKNINGSDATUM		
Datum:		Sökandes underskrift:
5. KOMMUNENS KONTAKTUPPGIFTER		6. UTBILDNINGSANORDNARENS KONTAKTUPPGIFTER
Kommunens namn:		Utbildningsanordnare:
Kontaktperson:		Kontaktperson:
Telefon:		Telefon:
E-post:		E-post:
Fakturaadress:		Adress:
7. KOMMUNENS BESLUT		
☐ Godkänns		☐ Avslås
Motivering till avslag:		
Datum:		Namnunderskrift: